

DE NORD A SUD

La Palma d'Ebre a Rossend Escolà

Xavier Garcia
escriptor

Aquest dissabte dia 20 -dissabte de Glòria- el poble de la Palma d'Ebre (al nord de la comarca de la Ribera, tocant a les Garrigues) s'aboca a homenatjar la figura i l'obra del seu fill il·lustre, Rossend Escolà i Cubells (1918- 2013), pintor, historiador i cronista, en el centenari del seu naixement.

La millor forma de fer-ho és perpetuant la seva memòria amb la presentació del llibre -magnífic d'edició, tapa dura i àmplia documentació escrita i gràfica-, escrit per l'historiador, mestre i polític de Flix, Pere Muñoz Hernández, casat amb Carme Cubells, de la Palma, neboda de l'artista, amb la col·laboració de la seva filla, Júlia Muñoz Cubells (aportant una recerca del batxillerat, del 2005), i de la neta del pintor, Júlia Kühne Esc-

là, i que porta per títol *Rosend Escolà Cubells (1918-2013). Colors i records de la Palma d'Ebre*, editat per l'Ajuntament, al capdavant del qual Gil Martí Jové, amb la col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat, Diputació de Tarragona, Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre, CERE (Centre d'Estudis Ribera d'Ebre), la revista local *L'Espona* i el Dr. Eberhard Heinke.

Aquest volum es pot dir -i així és- que s'ha pensat, preparat, escrit i produït col·lectivament amb les aportacions de l'autor, Pere Muñoz, i de la seva família, dels fills del pintor, entre els quals Assumpta i Montse, de la neta, Júlia Kühne, de pare alemany, autora fotogràfica, dels textos autobiogràfics del mateix protagonista (entre els quals el seu Dietari de la

guerra) i, en fi, del suport de tot el Consistori Municipal i del seu nebot Jaume Aymí Escolà, professor jubilat de Didàctica de la Llengua a la URV, que és qui em fa lliurament d'aquest petit tresor bibliogràfic i artístic del seu oncle Rossend, una tarda, fa pocs dies, al conegut Bar Moto Club, de la Rambla de Tarragona.

El meu entusiasme davant d'aquest Quadern, d'un centenar llarg de pàgines, perfectament impreses en paper satinat, ja podeu suposar que no té límits, perquè hi retrobo imatges d'amics, escenes i paisatges pintats que el mateix Rossend Escolà m'havia mostrat al seu estudi de la Palma, allà vora el verger que cuidava amorosament -talment un beat del segle XX-, passejant-me pels carrers del poble i fent-me conèixer els exteriors, que jo

trobava d'una ruralitat gairebé palestina.

És molt emotiu, doncs, revisitar aquest món que el va fer viure i crear, després de les penalitats de la guerra i de les tribulacions posteriors, pintant i refent les imatges religioses sacrificades durant el vendaval del 1936-39 i fixant, en aquarel·les i olis prodigiosos, els escenaris d'aquest agrarisme estepari, de marge de pedra seca, oliveres i ametllers, de poca aigua i grans caràcters humans, com el seu.

Me'l vaig estimar molt, perquè el veia un ésser pur, com els seus grans amics Marcel·lí Giner, escultor de Marçà, Jaume Sabaté, pintor, del Masroig, el dibuixant Francesc Masip, de la Bisbal de Falset i, entre tants, el cronista d'Ascó, Carmel Biarnés.

Va exposar, pintar i parlamentari per tot arreu, va estudiar i escriure sobre l'església romànica de la Palma, així com va fer La Guia del seu poble, i va ser, el 1983, un dels socis fundadors del CERE. Dos anys després, el vaig visitar, conversàvem i ens atipàvem a La Fonda Ciuraneta, amb vistes a l'absis romànic, i veient-lo entre fari-goles i romanins, entre gallines, gossos i gats, se'm va aparèixer com un franciscà sense hàbit, com el que era: Lo Beat de la Palma.